

Erbjudande! Högklassiga arkitekturböcker

Låt dig inspireras av arkitektur i trä!

Nu har du chansen att köpa böckerna
Arkitektur i trä för endast **150:-/st**
exklusive moms och frakt.

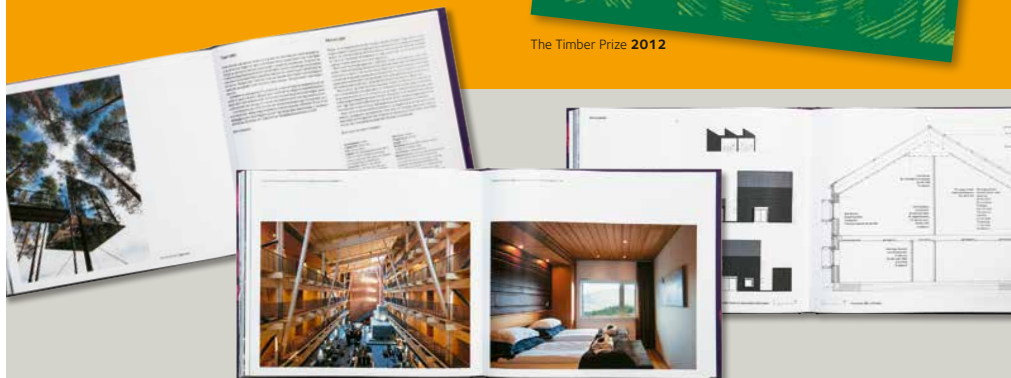
I varje bok presenteras de tio nominerade
bidragen, med beskrivning, bilder och
ritningar. Det finns även kvar ett
begränsat antal av böckerna från
Träpriset åren **1996, 2004** och **2008**.

Beställning kan göras på:
www.trapriset.se
eller 08-762 79 78

Träpriset 2012

The Timber Prize 2012

Arkitektthögskolan - Umeå
Copperhill Mountain Lodge - Åre
Kvarteret Limnologen - Växjö
One Tonne Life - Hässelby
Pumpkällehagen - Viskafors

Skogssauna Tomtebo - Gävle
Slävik - Brastad
Solbrinken Ordinary House - Nacka
Treehotel - Harads
Villa Nilsson - Gamla Lerberget

SVENSKT TRÄ™

Lögonfallande enkelt

Med »Villa Sengokubara« har arkitekten
Shigeru Ban skapat ett hus helt i trä
där det spektakulära hittas
i enkelheten.»

TEXT Carl Undéhn FOTO Hiroyuki Hirai

VILLA SENGOKUBARA LIGGER omgiven av berg, på gränsen till en nationalpark i staden Hakone, Japan, endast tio mil från megastaden Tokyo. Just närheten till naturen var något som arkitekten Shigeru Ban ville ta till vara. Hans ambition var att huset skulle vara en del av det prunkande landskapet samtidigt som det skulle smälta in i den omgivande bebyggelsen. Att bygga i trä var en självklarhet för att lyckas med föresatsen.

– Jag försöker alltid använda trä. Pungerar det att utslutande använda materialet i en konstruktion så gör jag det, säger Shigeru Ban.

För honom, som är känd för att vara ekologiskt medveten, var valet av material ingen slump.

– Egentligen är trä det enda förnyelsebara byggmaterial vi har. Så det är väldigt viktigt för framtidens miljö att använda det, säger han.

Jämfört med ett vanligt japanskt hem är Villa Sengokubara enorm med en boyta på 450 kvadratmeter. Avsikten har dock aldrig varit att använda villan endast för privat bruk.

Husets ägare är professionell tränare i maratonlöpning och planerar att inhysa sina löparadepter i samband med olika träningsläger.

På håll ser huset ut som en sluten kub med mörka ytterväggar och få fönster. Men när du går in genom öppningen i kubens ena hörn upplevs Villa Sengokubara helt annorlunda. Inifrån påminner det snarare om en luftig paviljong. Den kvadratiske ytterväggen känns långt borta. Utrymmet domineras av ljus lärkträ samt av den ovala innergården, som har formen av en vattendroppe. Mitt på gården står ett träd som en hyllning till konstruktionsmaterialet. Hela byggnaden är ett spel med geometri där det kubiska ställs mot det runda.

BORTSETT FRÅN STENGOLVET är alla rummen, som är orienterade runt innergården, helt i trä. Huset försöker inte dölja vare sig konstruktion- eller materialval, tvärtom. Varken tak eller väggar är klädda med panel, istället är de täckta av L-formade lvl-balkar. LVL (laminated veneer lumber) är en förädlad

1. Villa Sengokubara ligger naturskönt bland skogsbeklädda berg. Genom att bygga i trä ville arkitekten Shigeru Ban knyta an till omgivningen.
2. En stor öppning i träkubens ena hörn leder in till innergården.
3. I det paviljongliknande huset finns ingen tydlig gräns mellan inne och ute. Innergården blir därför en del av vardagsrummet.
4. Konstruktionen syns tydligt i hela huset. L-formade balkar i ljus lärkträ bär både upp taket och blir, med sin naturliga yta en del av inredningen.

balk, uppbyggd av hållfasthetssorterad, skiktlimmad träfaner. I det här fallet japansk lärk i tre millimeters tjocklek. Faner och fibrer är orienterade i balkens längdriktning vilket ger ett estetiskt tilltalande intryck.

Konstruktionens funktion är att bära upp taket. Materialet, vars ljusa yta har behandlats med transparent trälasyr, skapar samtidigt ett varmt och behagligt intryck. Den synliga konstruktionen är en del av inredningen då träbalkarna utmed väggarna kan användas som hyllor. Takets höjd varierar mellan 2,4 och 7,5 meter och ger plats för ett loft där det är som högst.

Innergården badar i dagsljus och mängder av ljus skiner in i huset genom rader av skjutdörrar av glas. Öppnas skjutdörrarna förvandlas gården till en del av rummet innanför vilket gör att gränserna för inomhus och utomhus suddats ut. Även gränserna mellan hemmets olika rum är flytande eftersom det saknas riktiga innerväggar. Istället utgörs rumsavdelarna av rader med vertikala balkar, också i ljus lärkträ. Dessa bryter blicken

Villa Sengokubara

Villa Sengokubara är ett bostadshus i staden Hakone, tio mil sydväst om Tokyo. Villan är ritad av arkitekten Shigeru Ban och stod färdig 2013. Boytan är på 450 kvadratmeter och är tänkt att användas både som bostad och som övernattningsställe vid träningsläger för maratonlöpare.

mellan rummen och skapar en känsla av att hela huset är en enhet.

JAPAN HAR EN lång tradition av att bygga med trä och Shigeru Ban ses ofta som en föregångare när det kommer till att bygga med detta miljövänliga och förnyelsebara material. Han har uppmärksammats för flertalet spektakulära träbyggnader och även för sina konstruktioner i papper och kartong, som uppförts både som nödbostäder i katastrofområden och nu senast i form av en katedral på Nya Zeeland. Med Villa Sengokubara har han återknutit till gamla tiders träkonstruktionstraditioner, som använts i Japan under århundraden.

– Man kan säga att det är ett japanskt sätt att bygga. De gamla japanska templen byggdes på samma vis och det krävs ingen metall för att hålla konstruktionen samman, säger han.

Resultatet är ett avskalat och minimalistiskt hus. Perfektion, utan att slå på den stora trumman. [ⓐ]